

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. vasario 27 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejewski, Antano Simišio (kolegijos pirmininkas) ir Algirdo Taminsko,

susipažinusi su 2023 m. vasario 8 d. paduotu **ieškovo A. M. E.** kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. lapkričio 17 d. nutarties peržiūrėjimo ir prašymu atleisti nuo dalies žyminio mokesčio sumokėjimo,

n u s t a t ė:

Ieškovas padavė kasacinį skundą, prašydamas kasacine tvarka peržiūrėti Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. lapkričio 17 d. nutartį, kuria paliktas nepakeistas Vilniaus apygardos teismo 2022 m. balandžio 14 d. sprendimas atmesti ieškinį dėl sandorių pripažinimo negaliojančiais ir restitucijos taikymo. Kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose](#) įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346 straipsnio 2](#) dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346 straipsnio 1](#) dalis). [CPK 346 straipsnio 2](#) dalyje nustatyta, kad pagrindai peržiūrėti bylą kasacine tvarka yra: 1) materialinės ar procesinės teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui; 2) jeigu teismas skundžiamame sprendime (nutartyje) nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos; 3) jeigu Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika ginčijamų teisės klausimų yra nevienoda.

Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347 straipsnio 1 dalies 3](#) punktas). Be to, [CPK 346 straipsnio 2](#) dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tuo atveju, kai jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas [CPK 346](#) straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą ([CPK 347 straipsnio 1 dalies 3](#) punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346](#) straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina pateikti teisinius argumentus dėl pažeistos (pažeistų) materialiosios ar proceso teisės normų (normų), ir tai, kad šis (šie) teisės pažeidimas (pažeidimai) turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Ypatingas dėmesys kasaciniame skunde turi būti teikiamas argumentams, kad šis teisės pažeidimas (pažeidimai) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346](#) straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią kasacinio teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios kasacinio teismo suformuotos praktikos.

Ieškovo kasaciniame skunde teigiama, kad, parduodant valstybinės žemės sklypą, buvo pažeistos imperatyvios teisės normos (Žemės įstatymo 10 straipsnio 5 dalies 1 punktas), todėl valstybinės žemės pirkimo-pardavimo sutartis yra niekinė ir negalioja. Žemės sklypą įsigiję atsakovai nepagrįstai nurodė, kad šiame sklype yra jiems nuosavybės teise priklausantys statiniai. Šią žemę ne aukciono tvarka iš valstybės galėjo įsigyti tik ieškovas. Atsakovas J. V. melavo valstybės institucijoms ir jas apgaudamas įgijo žemės sklypą, nors tokios teisės neturėjo. Ieškovas nurodo ir tai, kad Vilniaus apskrities viršininko įsakymas, kurio pagrindu sudaryta žemės pirkimo-pardavimo sutartis, yra niekinis nuo jo priėmimo, nes jis parengtas nesigilinant ir nepatikrinant visų duomenų. Šiuo atveju ieškovas tikėjo ir pasitikėjo giminačiais, kurie žadėjo sutvarkyti visus nuosavybei įgyti reikalingus dokumentus, tačiau nesitikėjo, jog šie pasisavins ieškovui priklausančią žemę. Nagrinėjamu atveju laikytina, kad ieškovas terminą ginčyti 2007 m. gruodžio 12 d. aktą praleido dėl svarbių priežasčių, todėl yra pagrindas atnaujinti šį terminą kaip ir panašioje kasacinio teismo nagrinėtoje byloje (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2011 m. lapkričio 11 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-428/2011). Ieškovas kasaciniame skunde prašo pripažinti sandorius (žemės pirkimo-pardavimo ir dovanojimo) negaliojančiais ir teigia, kad senaties terminas jiems ginčyti skaičiuotinas nuo 2015 m., kai jis, lankydamasis VĮ Registrų centre, sužinojo apie savo teisių pažeidimą. Ieškinys pareikštas praėjus 5 m. po sužinojimo apie teisės pažeidimą, taigi bendrasis 10 m. ieškinio senaties terminas nėra praleistas. Kadangi ieškovas ginčija ir administracinį aktą, ir sandorius, tai taikytinas bendras senaties terminas, kuris nėra praleistas.

Ieškovas pažymi ir tai, kad bylą nagrinėję teismai neatsižvelgė į viešąjį interesą byloje, kuris susijęs su valstybinės žemės paradažimu. Be to, vienas iš atsakovų (V. V.) žemės sklypo dovanojimo metu nebuvo ir dabar nėra Lietuvos pilietis, taigi negalėjo įgyti žemės, nes pagal Lietuvos

Respublikos Konstitucijos 47 straipsnį privalejo gauti Vyriausybės ar kitos įgaliotos institucijos leidimą.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų [CPK 346](#) straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu [CPK 346 straipsnio](#), 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti ([CPK 350](#) straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, prašymas atleisti nuo dalies žyminio mokesčio sumokėjimo nesvarstytinas. Už kasacinį skundą sumokėtas 300 Eur žyminis mokestis grąžintinas jį sumokėjusiam advokatui I. M. ([CPK 350 straipsnio](#) 4 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti I. M. (a. k. (duomenys neskelbtini) 300 (tris šimtus) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2023 m vasario 8 d. A B SEB banko mokėjimo nurodymu Nr. 565.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Andžej Maciejewski

Antanas Simniškis

Algirdas Taminskas